

ITSEKRITIIKKITUNNUKSEN MATALOITTAMISTA VASTAAN

Itsekritiikkitunnusta ei saa pitää minään tilapäisenä eikä ohimenevänä tunnukseksi. Itsekritiikki on erikoinen metodi, bolshevistinen metodi puoluekaaderien ja koko työväenluokan kasvattamisessa vallankumouksellisen kehityksen hengessä. Jo Marx puhui itsekritiikistä proletaarisen vallankumouksen lujittamisen metodina³⁵. Mitä tulee itsekritiikkiin meidän puolueessamme, niin itsekritiikin alku ulottuu bolshevismiin ilmaantumisen alkuun maassamme, sen syntymisen ensimmäisiin päiviin työväenliikkeen erikoisena vallankumouksellisena virtauksena.

Tunnettua on, että Lenin jo keväällä 1904, jolloin bolshevismi ei ollut vielä itsenäinen poliittinen puolue, vaan toimi yhdessä menshevikkien kanssa saman sosialidemokraattisen puolueen puitteissa,— tunnettua on, että Lenin jo silloin kehoitti puoluetta „itsekritiikkiin ja omien vajavaisuuksien säälimättömään paljastamiseen“. Lenin kirjoitti silloin kirjasessaan „Askel eteenpäin, kaksi askelta taaksepäin“ seuraavaa:

„He (s.o. marxilaisten vastustajat. **J. St.**) ovat vahingoniloisia ja virnistelevät tarkkaillessaan kiistojamme; he koettavat tietysti poimia omia tarkoitusperiään varten erinäisiä kohtia kirjasestani, jossa käsitellään puolueemme puutteellisuuksia ja vajavaisuuksia. Venäläiset sosialidemokraatit ovat riittävästi tottuneet taisteluiden tuleen ollakseen välittämättä noista näykkimisistä, jatkaakseen niiden uhallakin työtään itsekritiikissä ja säälimättömässä omien vajavaisuuksiensa paljastamisessa *, jotka ehdottomasti ja välttämättä tulevat voitetuiksi työväenliikkeen kasvaessa. Mutta koettakootpa herrat vastustajat esittää meille kuvan todellisesta asiaintilasta heidän „puolueissaan“, kuvan, joka edes osapuulleenkaan lähentelisi sitä kuvaa, jonka meidän toisen edustajakokouksemme pöytäkirjat antavat!“ (VI osa, s. 161 ³⁰).

Sen vuoksi ne toverit, jotka luulevat, että itsekritiikki on tilapäinen ilmiö, muoti, joka on pian joutuva pois käytännöstä samoin kuin jokainen muukin muoti joutuu tavallisesti pois käytännöstä, ovat aivan väärässä. Todellisuudessa itsekritiikki on bolshevismien asevarastossa erottamaton ja aina toimiva ase, joka liittyy erottamattomasti itse bolshevismien olemukseen, sen vallankumoukselliseen henkeen.

Joskus sanotaan, että itsekritiikki on hyvä asia sellaiselle puolueelle, joka ei vielä ole tullut valtaan ja jolla „ei ole mitään menetettävää“, mutta että itsekritiikki on vaarallista ja vahingollista sellaiselle puolueelle, joka on jo tullut valtaan, joka on vihollisvoimien ympäröimä ja jota vastaan viholliset voivat käyttää hyväkseen sen heikkouksien paljastamista.

Se on väärin. Se on kerrassaan väärin! Päinvastoin, juuri sen tähden, että bolshevismi on tullut

---

* Alleviivaus minun. **J. St.**

valtaan, juuri sen tähden, että bolshevikit voivat alkaa pöyhkeillä rakennustyömme menestysten johdosta, juuri sen tähden, että bolshevikit saattavat olla huomaamatta heikkouksiaan ja siten helpottaa viholistensa asiaa, juuri sen tähden on itsekritiikki tarpeen varsinkin nyt, varsinkin vallan valtaamisen jälkeen.

Itsekritiikin tarkoitus on paljastaa ja likvidoida virheemme, heikkoutemme, — eikö ole selvää, että proletariaatin diktatuurin oloissa itsekritiikki voi vain helpottaa bolshevismien taistelua työväenluokan vihollisia vastaan? Lenin otti huomioon nämä tilanteen erikoisuudet vallan valtaamisen jälkeen bolshevikkien käsiin, kun hän kirjoitti huhti—toukokuussa 1920 kirjasessaan „Vasemmistolaisuus“ lastentautina kommunismissa“:

„Poliittisen puolueen suhtautuminen virheisiinsä on eräs tärkein ja varmin mittapuu, jonka mukaan arvioidaan puolueen vakavuutta ja sitä, kuinka se tosiasiasa täyttää velvollisuuttaan luokkaansa kohtaan ja työtätekevien joukkoja kohtaan. Virheen avoin tunnustaminen*, sen syiden paljastaminen, sen aiheuttaneen tilanteen erittely, virheen korjaamiseksi välttämättömien keinojen huolellinen harkitseminen,— se on vakavan puolueen tunnusmerkki, se on puolueelta velvollisuuksiensa täyttämistä, se on luokan ja sitten myös joukkojen kasvattamista ja opettamista“ (XXV osa, s. 200).

Lenin oli tuhat kertaa oikeassa sanoessaan puolueen XI edustajakokouksessa maaliskuussa 1922:

„Proletariaatti ei pelkää tunnustaa, että vallankumouksessa se ja se onnistui siltä mainiosti, mutta se ja se epäonnistui. Kaikki tähän mennessä tuhoutuneet vallankumoukselliset puolueet ovat tuhoutuneet siksi, että ne tulivat pöyhkeiksi eivätkä nähneet, missä on niiden voima, ja pelkäsivät puhua heikkouk-

* Alleviivaus minun. J. St.

sistaan *. Mutta me emme tuhoudu, sillä me emme pelkää puhua heikkouksistamme ja opimme voittamaan nuo heikkoudet" (XXVII osa, s. 260—261).

On vain yksi johtopäätös: ilman itsekritiikkiä ei ole puolueen, luokan, joukkojen oikeaa kasvatusta; ilman puolueen, luokan, joukkojen oikeaa kasvatusta ei ole bolshevismia.

Minkä tähden juuri nyt, juuri tällä historiallisella hetkellä, juuri vuonna 1928 on itsekritiikkitunnus saanut erikoisen ajankohtaisen merkityksen?

Sen tähden, että nyt on selvemmin kuin vuosi tai kaksi vuotta sitten tullut selville luokkasuhteiden kärjistyminen sekä sisäisellä että ulkoisella linjalla.

Sen tähden, että nyt on selvemmin kuin vuosi tai kaksi vuotta sitten paljastunut Neuvostovallan luokkaviihollisten myyräntyö, luokkaviihollisten, jotka käyttävät heikkouksiamme ja virheitämme hyväkseen maamme työväenluokkaa vastaan.

Sen tähden, että Shahtyn jutun ja maaseudun kapitalististen aineiden „hankintamanööverien“ ope-
tukset sekä lisäksi virheemme suunnittelun alalla eivät voi eivätkä saa mennä meiltä ohi niin, ettemme ottaisi niitä opiksi.

Jos me haluamme lujittaa vallankumousta ja kohdata vihollisen täysissä aseissa, niin meidän on vapauduttava mahdollisimman nopeasti Shahtyn jutun ja viljanhankintavaikeuksien paljastamista virheitämme ja heikkouksistamme.

Ellemme me halua tulla kaikenlaisten „odottamattomien seikkojen“ ja „sattumien“ yllättämiksi työ-

---

* Alleviivaus minun. J. St.

väenluokan vihollisten iloksi, niin meidän on paljastettava mahdollisimman nopeasti heikkouksemme ja virheemme, joita ei vielä ole paljastettu, mutta joita epäilemättä on olemassa.

Hidasteleminen siinä merkitsee vihollistemme toiminnan helpottamista, heikkouksiemme ja virheittemme syventämistä. Mutta sitä kaikkea on mahdoton tehdä ilman itsekritiikin kehittämistä, ilman itsekritiikin voimistamista, ilman työväenluokan ja talonpoikaiston miljoonaisten joukkojen saamista mukaan heikkouksiemme ja virheittemme selvillesaamisen ja likvidoimisen asiaan.

Senpä vuoksi Keskuskomitean ja Keskuskontrollikomitean huhtikuun täysistunto oli aivan oikeassa sanoessaan päätöslauselmassaan Shahtyn jutusta, että:

„Tärkeimpänä ehtona kaikkien suunniteltujen toimenpiteiden menestyksellistä toteuttamista varten tulee olla XV edustajakokouksen antaman itsekritiikkitunnuksen **todellinen toteuttaminen käytännössä**“* 37.

Mutta itsekritiikin kehittämiseksi on ennen kaikkea voitettava kokonainen joukko puolueen edessä olevia esteitä. Niihin kuuluvat joukkojen kulttuurin takapajuisuus, proletaarisen etujoukon kulttuurivoimien riittämättömyys, luutuneisuutemme, „kommunistinen pöyhkeilyimme“ y.m.s. Eräs vakavimmista esteistä, ellei kaikkein vakavin este on kuitenkin koneistojemme **byrokratismi**. Kysymys on siitä, että puolue-, valtio-, ammattiliitto-, osuustoiminta- ja kaikenlaisissa muissa järjestöissämme on olemassa byrokraattisia aineksia. Kysymys on niistä byrokraat-

---

* Alleviivaus minun. J. St.

tisista aineksista, jotka elävät heikkouksiemme ja virheittemme ansiosta, jotka pelkäävät joukkojen kritiikkiä, joukkojen toteuttamaa valvontaa kuin tulta ja jotka häiritsevät meitä itsekritiikin kehittämisessä, häiritsevät meitä heikkouksistamme ja virheistämme vapautumisessa. Byrokratismia järjestöissämme ei saa pitää vain virastohitautena ja kansliavitkutuksena. Byrokratismi ilmentää porvarillista vaikutusta järjestöihimme. Lenin oli oikeassa sanoessaan:

„...on tarpeen, että me käsittäisimme, että taistelu byrokratismia vastaan on ehdottoman välttämätöntä ja että se on yhtä monimutkaista kuin taistelutehtävä pikkuporvarillista luonnonvoimaisuutta vastaan. Byrokratismi valtiojärjestelmässämme on saanut sellaisen paiseen merkityksen, että siitä puhutaan puolueohjelmassamme, ja tämä sen vuoksi, että se liittyy tuohon pikkuporvarilliseen luonnonvoimaisuuteen ja sen pirstoutuneisuuteen“ * (XXVI osa, s. 220).

Jos me todellakin haluamme kehittää itsekritiikkiä ja vapautua rakennustyömme paiseista, niin sitä sitkeämmin on käytävä taistelua järjestöissämme olevaa byrokratismia vastaan.

Sitä sitkeämmin on meidän nostettava työläisten ja talonpoikain miljoonajoukkoja kritiikkiin alhaalta, valvontaan alhaalta tärkeimpänä vastamyökkynä byrokratismia vastaan.

Lenin oli oikeassa sanoessaan:

„Jos me haluamme taistella byrokratismia vastaan, niin meidän on saatava tähän taisteluun laajat joukot mukaan“... sillä „millä muulla tavalla voidaan lopettaa byrokratismi, ellei työläisten ja talonpoikain mukaan saamisella?“ * (XXV osa, s. 496, 495).

---

* Alleviivaus minun. J. St.

Mutta miljoonaisten joukkojen „mukaan saamiseksi“ on kehitettävä proletaarista demokratiaa työväenluokan kaikissa joukkojärjestöissä ja ennen kaikkea itse puolueen sisällä. Ilman sitä itsekritiikki on nolla, tyhjämpäiväisyys, fraasi.

Me emme tarvitse **kaikenmoista** itsekritiikkiä. Me tarvitsemme sellaista itsekritiikkiä, joka kohottaa työväenluokan kulttuuritasoa, kehittää sen taistelunhenkeä, lujittaa sen uskoa voittoon, kartuttaa sen voimia ja auttaa sitä tulemaan maan todelliseksi isännäksi.

Eräät puhuvat, että kun kerran on olemassa itsekritiikki, niin **työkuria** ei tarvita, voidaan lopettaa työ ja ryhtyä jaarittelemaan vähän kaikesta. Se ei ole itsekritiikkiä, vaan työväenluokan pilkkaamista. Its-kritiikkiä ei tarvita työkurin hajoittamiseen, vaan sen **lujittamiseen**, siihen, että työkuri tulisi olemaan **tietoista**, sellaista, että se kykenee pitämään puolensa pikkuporvarillista leväperäisyyttä vastaan.

Toiset puhuvat, että kun kerran on olemassa itsekritiikki, niin ei enää tarvita **johtoa**, vaan voidaan lähteä pois peräsimestä ja uskoa kaikki „tapausten luonnollisen kulun“ varaan. Se ei ole itsekritiikkiä, vaan häpeää. Itsekritiikkiä ei tarvita johdon heikentämiseen, vaan sen **voimistamiseen**, siihen, että se voitaisiin muuttaa paperilla johtamisesta ja vähän arvovaltaisesta johtamisesta **elinvoimaiseksi** ja todella **arvovaltaiseksi** johtamiseksi.

Mutta on olemassa toisenkinlaista „itsekritiikkiä“, joka johtaa puoluekantaisuuden hävittämiseen, Neuvostovallan **halventamiseen**, rakennustyömme **heikentämiseen**, talousalan kaaderien **rappautumiseen**,

työväenluokan aseistariisumiseen ja jaaritteluun rappeutumisesta. Trotskilainen oppositio kehoitti meitä eilen käymään nimenomaan sellaista „itsekritiikkiä“. Sanomattakin on selvää, että puolueella ei ole mitään yhteistä sellaisen „itsekritiikin“ kanssa. Sanomattakin on selvää, että puolue tulee taistelemaan sellaista „itsekritiikkiä“ vastaan kaikin voimin, kaikin keinoin.

On tehtävä selvästi ero tuon meille vieraan, hajoittavan, bolshevisminvastaisen „itsekritiikin“ ja **meidän**, bolshevistisen itsekritiikkimme välillä, jonka tarkoituksena on puoluekantaisuuden **juurruttaminen**, Neuvostovallan **lujittaminen**, rakennustyömme **parantaminen**, talouskaaderiemme **lujittaminen** ja työväenluokan **aseistaminen**.

Itsekritiikin tehostamiskamppailu alkoi meillä vasta muutama kuukausi sitten. Meillä ei ole vielä tietoja, jotka olisivat tarpeellisia ensimmäisten yhteenvedojen tekemiseen tuosta kamppailusta. Mutta jo nyt voidaan sanoa, että kamppailu alkaa antaa hyviä tuloksia.

Ei voida kieltää, etteikö itsekritiikin aalto alkaisi kasvaa ja laajeta, käsittäen yhä laajempia työväenluokan kerroksia ja vetäen niitä mukaan sosialistisen rakennustyön tehtävään. Siitä puhuvat jo sellaisetkin tosiasiat kuin tuotannollisten neuvottelukokousten ja väliaikaisten valvontavaliokuntien työn elävöityminen.

Tosin yhä vieläkin yritellään panna veran alle tuotannollisten neuvottelukokousten ja väliaikaisten valvontavaliokuntien perusteltuja ja tarkistettuja ohjeita, jota vastaan on välttämätöntä mitä päättäväisin taistelu, sillä sellaisten yritysten tarkoituksena on

viedä työläisiltä itsekritiikin halu. Mutta tuskin on syytä epäillä, etteikö kasvava itsekritiikin aalto pyyhkäisisi jäljettämiin tuollaiset byrokraattiset yritykset.

Ei voida kieltää sitäkään, että itsekritiikin tuloksena ovat talouskaaderimme alkaneet ryhdistyä, tulla valppaammiksi, ovat alkaneet käydä yhä vakavammin käsiksi talouden johdon kysymyksiin, ja puolue-, neuvosto-, ammattiliitto- ja kaikki muut kaaderit ovat tulleet huomaavaisemmiksi ja huolehtivaisemmiksi joukkojen tarpeita kohtaan.

Tosin ei voida olla sitä mieltä, että puolueen sisäinen ja yleensä työväen demokratia olisi jo toteutettu täydellisesti työväenluokan joukkojärjestöissä. Mutta ei ole syytä epäillä, etteikö tätä asiaa vietäisi eteenpäin kamppailun kehittyessä edelleen.

Ei voida kieltää myöskään sitä, että itsekritiikin tuloksena lehdistömme on tullut vilkkaammaksi ja elämää vastaavammaksi, ja että sellaisista lehtityöntekijöittemme joukko-osastoista kuin työläis- ja maaseutukirjeenvaihtajien järjestöistä alkaa jo tulla vakava poliittinen voima.

Tosin lehdistömme yhä vieläkin käsittelee asioita ajoittain pintapuolisesti, se ei ole vielä oppinut siirtymään erillisistä kriittillisistä huomautuksista syvällisempään kritiikkiin ja syvällisestä kritiikistä kritiikin tulosten yleistämiseen, sen selvittämiseen, minkälaisiin saavutuksiin on kritiikin tuloksena päästy rakennustyömme alalla. Mutta tuskin voidaan epäillä, etteikö tätä asiaa vietäisi eteenpäin kamppailun kehittyessä edelleen.

Näiden myönteisten seikkojen ohella on kuitenkin välttämätöntä mainita kamppailumme vajavaisuuk-

sista. Kysymys on niistä itsekritiikkitunnuksen vääristelyistä, joita meillä jo nyt, kamppailun alussa, on olemassa ja jotka muodostavat itsekritiikin mataloittamisen vaaran, ellei niille anneta vastaiskua jo nyt.

1) Ennen kaikkea on pantava merkille, että eräissä lehdissä on ilmaantunut sellainen tendenssi, että pyritään siirtämään kamppailu **sosialistisen rakennustyöme** puutteellisuuksien asiallisen kritiikin pohjalta **henkilökohtaisessa elämässä** havaittavia äärimmäisyyksiä vastaan suunnattujen reklaamihuutojen pohjalle. Se voi tuntua uskomattomalta. Mutta valitettavasti se on totta.

Ottakaa esimerkiksi Irkutskin piirikuntakomitean ja piirikunnan toimeenpanevan komitean äänenkannattaja „Vlastj Truda“ (№ 128). Te löydätte sieltä kokonaisen sivun, joka on täynnä reklaami-„tunnuksia“: „Hillittömyys sukupuolielämässä on porvarillista“, „Ryppy vaatii toista“, „Oma talo tarvitsee myös oman lehmän“, „Kahdenmaattavan sängyn bandiitteja“, „Laukaus, joka jäi ampumatta“ j.n.e. y.m.s. Herää kysymys, mitä yhteistä näillä „Birzhovkan“³⁸ arvolle sopivilla „arvostelevilla“ reklaamihuudoilla voi olla bolshevistisen itsekritiikin kanssa, jonka tarkoituksena on **sosialistisen rakennustyöme** parantaminen? On hyvin mahdollista, että näiden reklaamijuttujen tekijä on kommunisti. On mahdollista, että hän hehkuu vihan tulta Neuvostovallan „luokkavihollisia“ kohtaan. Mutta että hän on tässä joutunut pois oikealta tieltä, että hän mataloittaa itsekritiikkitunnusta eikä puhu meidän luokkamme äänellä, — siitä ei voi olla epäilystä.

2) Edelleen on pantava merkille, että jopa nekin lehdet, joilta yleensä puhuen ei puutu kykyä arvostella oikein, — jopa nekin hairahtuvat joskus arvosteluun arvostelun vuoksi, muuttaen arvostelun urheiluksi, joka tavoittelee sensatiota. Ottakaamme esimerkiksi „Komsomolskaja Pravda“. Kaikillehan ovat tunnettuja „Komsomolskaja Pravdan“ ansiot itsekritiikin kehittämisessä. Mutta ottakaa tuon lehden viimeiset numerot ja katselkaa niistä Neuvostoliiton Ammattiliittojen Keskusneuvoston johtajain „kriittikiä“, sallimattomien pilakuvien sarjaa tästä aiheesta. Herää kysymys, kuka tarvitsee tuollaista „kriittikiä“ ja mitä muuta, paitsi itsekritiikitunnuksen häpäisemistä, se voi tarjota? Mitä varten tarvittiin tuollaista „kriittikiä“, tietenkin, jos otetaan huomioon sosialistisen rakennustyömme edut eikä halpaa sensatiota, jonka tarkoituksena on antaa poroporvarille aihetta hihitykseen? Itsekritiikissä tarvitaan tietysti kaikkia aselajeja, mukaanluettuna myös „kevyttä ratsuväkeä“. Mutta ei kai siitä seuraa, että kevyen ratsuväen pitää muuttua kevytmieliseksi ratsuväeksi?

3) Lopuksi on pantava merkille, että lukuisilla järjestöillämme on vissi taipumus muuttaa itsekritiikki taloustoimitsijoittemme jahtaamiseksi, heidän halventamiseksi työväenluokan silmissä. Tosiasiahan on, että eräät paikalliset järjestöt Ukrainassa ja Keski-Venäjällä ovat nostaneet suoranaisen ajojahdin parhaita taloustoimitsijoitamme vastaan, joiden koko syy on se, että he eivät ole täysin 100-prosenttisesti taattuja virheiltä. Kuinka muuten voitaisiin ymmärtää paikallisten järjestöjen päätökset näiden taloustoimitsijain

erottamisesta tehtävistään, päätökset, joilla ei ole minkäänlaista velvoittavaa voimaa, mutta jotka on selvästi tarkoitettu halventamaan heitä? Miten muuten voidaan ymmärtää se, että arvostelijat kyllä arvostelevat, mutta taloustoimitsijain ei anneta vastata arvosteluun? Mistä asti meillä on „Shemjakan oikeutta“ alettu pitää itsekritiikkinä?

Me emme tietysti voi vaatia, että kritiikin täytyy olla 100-prosenttisesti oikeaa. Jos kritiikki tulee alhaalta, niin meidän ei pidä ylenkatsoa sellaistaakaan kritiikkiä, jossa on oikeaan osuvaa vain 5—10 prosenttia. Kaikki se on totta. Mutta seuraako siitä, että meidän on vaadittava taloustoimitsijoiltamme, että he olisivat 100-prosenttisesti taattuina virheilteä? Onko maailmassa sellaisia ihmisiä, jotka olisivat 100-prosenttisesti taattuina virheilteä? Eihän liene vaikea käsittää, että talouskaaderien kasvattamiseen tarvitaan monia vuosia ja että meidän on suhtauduttava taloustoimitsijoihin mitä varjelevaisimmin ja huolehtivaisimmin. Eihän liene vaikeaa ymmärtää, että me emme tarvitse itsekritiikkiä talouskaaderien jahtamista varten, vaan niiden parantamista ja lujittamista varten.

Arvostelkaa rakennustyömme puutteellisuuksia, mutta älkää mataloittako itsekritiikkitunnusta älkääkö tehkö siitä reklaamiharjoitusten asetta aiheesta: „Kahdenmaattavan sängyn bandiitteja“, „Laukaus, joka jäi ampumatta“ y.m.s.

Arvostelkaa rakennustyömme puutteellisuuksia, mutta älkää halventako itsekritiikkitunnusta älkääkö tehkö siitä keittiötä halpojen sensatioiden valmistusta varten.

Arvostelkaa rakennustyömme puutteellisuuksia, mutta älkää vääristelkö itsekritiikitunnusta älkääkä tehkö siitä taloustoimitsijoittemme ja muiden työntekijöittemme jahtaamisen asetta.

Ja mikä tärkeintä: älkää vaihtako alhaalta tulevaa joukkojen kritiikkiä „kritiikki“-rätinään ylhäältä, antakaa työväenluokan joukkojen käydä käsiksi asioihin ja tuoda esiin luovaa aloitekykyään puutteellisuksiemme korjaamisessa, rakennustyömme parantamisessa.

*„Pravda“ № 146,
kesäkuun 26 pnä 1928
Allekirjoitus: J. S t a l i n*